

Ennek a harcnak a halál sem vet véget

Életeken, történelmi korokon át zajló párviadalról szól Benyák Zoltán Athenaeum Kiadónál megjelenő könyve, amelyben az újjászületés sem hoz igazi reményt. A szerzőt *Az utolsó emberig* című regényéről kérdeztük.

Új regényfüzérében egy mitikus páros küzdelmét dolgozza fel: különböző karakterek mögött, de ugyanaz a két értékrend harcol, más testben újjászületve. Miként határozná meg az egymással szemben álló erőket?

Ezek ideológiák, nézőpontok szembenállásai. Bár néha úgy tűnhet, hogy van jó és rossz fél, de mindkét szereplőm valamiképpen jobba akarja tenni a világot. Csak a módszereik mások. Úgy éreztem az utóbbi éveimben, hogy nemcsak a céljaink különböztetnek meg minket egymástól, hanem az odáig vezető út is, amit helyesnek érzünk.

Az angol telepések kivándorlásának kora, De Sade márki Párizsa a jakobinus terror idején, Hasfelmetsző Jack Londonja – a helyszínválasztás *Az ember tragédiájának* színeire emlékeztet. Mennyiben hatott regényére Madách Imre műve?

Érdekes, de menet közben nem gondoltam erre. Utoljára a középiskolában olvastam *Az ember tragédiáját*, de mikor elmondtam a félkész regény vázlatát az Athenaeum vezetőjének, ő is egyből *Az ember tragédiáját* emlegette, meg a *Hegylakót*. Szeretek újszerű szerkezetet kitalálni – erre a témára ez volt a megoldásom.

Hogyan jött az ötlet, hogy korokon átnyúló párharcról írjon?

Ezek az időszakok mindig is érdekelték. Az

újvilág megtalálása sorsfordító volt bolygónk jelenlegi állapotát tekintve. De Sade márkinál maga a figura vonzott, a forradalom, az eszmék ütközése kapóra jött a témához. Hasfelmetsző Angliája pedig gyerekkori szerelem annak, aki szereti a romantikus rémtörténeteket; én ilyen vagyok.

Hogyan készült fel az egyes helyzetek reális ábrázolására, milyen irodalmat használt fel ehhez?

A felfedezések korához tudnom kellett, hogy mennyi időbe telt áthajózni a kontinensek között, és milyen az, mikor eltörik a hajó egy merevítő gerendája útközben, ezért útleírásokat és néhány National Geographic-cikket is hasznosítottam. De Sade márkinál híresebb könyvei, a Justine, a Juliette, mellett életrajzi anyagokat használtam, a Hasfelmetszőhöz pedig jó alap volt Csere Péter témában írt könyve. A huszadik századi fejezetről – a Kennedy-gyilkosságról, a világháborúról, – bőven van adat, ezekről sokat olvastam már korábban is. Az utolsó egységet, ami a jövőben játszódik, a fantáziámra bízom, az nem szokott cserbenhagyni.

A könyv elején halál és születés rendjében cserélnek testet hősei, a 20. századra azonban már felnőtt testeket váltogatnak. Miért gyorsul fel a folyamat?

Ez az egyik személyes kedvencem. Itt már a világ is felgyorsult, ezért van itt gyakoribb helyszín és karakterváltás. A tempó szédültebb, a karakterek fáradtabbak a harchoz, mégis egyre több jut nekik.

Állatnak tekinti az embert – mondja a Hasfelmetszőt bemutató fejezet egyik szereplője a rémről, de a dilemma megie-

lenik a kötet többi fejezetében is. Maradhat ember valaki büntudat és erkölcsi gátak nélkül is?

A könyv egyik legfontosabb kérdése az erkölcs váltakozása. Mi már a mindennapjainkban megéljük, hogy, ami tegnap még vicc volt, az mára eretnenség. Egyre zavarosabbá válik minden, nincsenek szilárd szabályok, nő a bizonytalanság, a kapaszkodók eltűnnek.

Egy évig dolgozott a kötetten, és ezt jó esztendőnek tartotta, hogy az utószóban írja. Mivel foglalkozik jelenleg?

Van az asztalomon egy kézirat, ami távoli jövő emberiségével foglalkozik – azzal, hogy az elmében, egymáshoz való viszonyunkban milyen változásnak kellene végbemennie a fennmaradásunkért. Azt szeretném, hogy olyan lenne, mint a régi idők scifije, de újfajta hangvétellel. Számomra is furcsa, hogy bár nincs köze a sztorinak *Az utolsó emberig*-hez, mégis mintha továbbgondolása lenne annak. *Éjféle nap* a címe jelenleg, egyszer talán polcra kerül ez is.

